

PROIECT DIDACTIC

Unitatea școlară: Colegiul Național „Petru Rareș”, Suceava

Obiectul. Limba și literatura română

Clasa: a X-a

Profesor: Cazacu Anca

Tema lecției: Textul liric

Tipul lecției: Recapitulare, sistematizare și consolidare a cunoștințelor

Competențe specifice vizate:

- 1.1. Exprimarea unui punct de vedere propriu privind reprezentarea aceleiași teme în texte diferite, în vederea evaluării informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative;
- 1.4. Participarea activă la dezbateri simple, formulând puncte de vedere și/sau continuând ideile celorlalți, exprimând un punct de vedere față de opiniile expuse de interlocutor(i);
- 2.1. Evaluarea informațiilor și a intențiilor de comunicare din texte literare;
- 2.2. Compararea a cel puțin două texte sub aspectul temei, al ideilor și al structurii;
- 2.3. Argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri, având în vedere posibilitatea unor interpretări multiple;
- 4.1. Folosirea achizițiilor privind structuri morfosintactice complexe ale limbii române literare, pentru înțelegere corectă și exprimare nuanțată a intențiilor comunicative;
- 4.2. Aplicarea achizițiilor lingvistice pentru înțelegerea și producerea unor texte diverse;
- 4.4. Valorificarea relației dintre normă, abatere și uz în adecvarea strategiilor individuale de comunicare;
- 4.5. Dezvoltarea gândirii logice și analogice (analiză, sinteză, generalizare și abstractizare), prin utilizarea deprinderilor de comunicare corectă în limba română literară, în procesul de învățare pe tot parcursul vieții.

Obiective operaționale:

- O1 - să citească fluent, corect, expresiv textul-suport propus spre interpretare;
- O2 – să-și exprime coerent, în mesaje orale și scrise, ideile, opiniile, valorificând atât achizițiile dobândite în contexte școlare, cât și propriile experiențe de învățare;
- O3 – să identifice trăsăturilor specifice textului liric într-un text literar la prima vedere;
- O4 – să redacteze texte diverse, pe o temă dată;
- O5 – să-și exprime opinia în ceea ce privește mesajul poeziei;

Strategii didactice

Metode și procedee: conversația, explicația, exercițiul, organizatorul grafic de tip ciorchine, problematizarea, demonstrația, argumentarea, lectură expresivă, jurnalul cu dublă intrare, învățarea prin cooperare.

Materiale didactice:

- Textul suport: „*Peste vârfuri...*”, de Mihai Eminescu
- Flipchart, videoproiector, laptop, internet, volume de poezii, dicționare, fișe de lucru.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe, în perechi.

Resurse temporale: 50 de minute.

Evaluarea: evaluare orală, probe scrise (fișe de lucru), autoevaluare, note.

Bibliografie:

- Programa școlară pentru disciplina LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
- Dicționarul explicativ al limbii române (DEX), ediția a II-a, București, 1996
- Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM), ediția a II-a, București, 2005
- Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii și literaturii române*, București, Editura Corint, 2010;
- Perspective, Editura Paralela 45, numărul 1(24), 2012

4. Anunțarea temei și a obiectivelor		O4		-exerciții de identificare a trăsăturilor textelor literare învățate;				
		O5	Tipuri de texte: textul epic, textul liric, textul dramatic		Exercițiu de asociere	-flipchart; -fișe de lucru	Activitate în perechi	
				-exerciții de ascultare activă a unor mesaje orale pentru a conștientiza finalitățile activității;	Conversația Explicația		Activitate frontală	

3.			Opera lirică- structură și receptare Textul liric	-exerciții de identificare a mărcilor lexico-gramaticale; -exerciții de identificare a tipului de descriere, valorificând textul-suport; -exerciții de identificare a mărcilor subiectivității în textul liric; -exerciții de interpretare a limbajului figurat; -exerciții de identificare a elementelor de versificație. -exerciții de identificare a trăsăturilor specifice textului liric într-un text literar la prima vedere, formând	conversația explicația exercițiul învățarea prin descoperire învățarea prin cooperare exercițiul	Fișe de lucru	-activitate pe grupe;	
----	--	--	---	---	--	---------------	--------------------------	--

		O1		deprinderi de muncă intelectuală:				
		O2					Activitate în perechi	Grupa a III-a *Ilustrați trăirile ființei poetice, valorificând textul-suport. *Identificați tema poeziei și ipostaza în care apare eul liric.
		O5						Grupa a IV-a *Identificați figurile de stil din poezie, precizând rolul acestora în text. Grupa a V-a *Precizați elementele de prozodie care contribuie la sporirea muzicalității în textul liric.
		O4						
		O5		-exerciții de identificare a trăsăturilor specifice textului liric;	Exercițiul Sinteza	Fisă de lucru	Activitate pe grupe	*Completați organizatorul grafic cu trăsăturile textului liric.
	6. Obținerea performanței							

	7. Evaluarea	O6 O7	Opera lirică- structură și receptare	-exerciții de elaborare a unui text;	-exercițiul;		Pe grupe	*Realizați: - un cvintet despre toamnă - un acrostih -o descriere obiectivă a toamnei -o descriere subiectivă despre toamnă -un simbol al toamnei, precizând semnificația acestuia.
--	---------------------	----------	---	---	--------------	--	----------	--

--	--	--

FIȘĂ INDIVIDUALĂ DE LUCRU

Notează tipul de text (narativ, liric sau dramatic) în care regăsești trăsăturile de mai jos:

1. Textul este structurat în acte și scene.
2. Utilizarea modurilor de expunere specifice: descrierea (de tip tablou sau portret) – dacă identificăm imaginile artistice și predominanța grupării substantiv-determinant și monologul liric confesiv/adresat (dacă apar în text mărci ale adresării directe – substantive în vocativ, verbe la imperativ, interjecții de adresare, forme verbale și pronominale la persoana a II-a).
3. Transmiterea sentimentelor în mod indirect.
4. Exprimarea în mod direct a sentimentelor, a gândurilor, a trăirilor ființei poetice.
5. Se remarcă prezența naratorului obiectiv sau subiectiv.
6. Se remarcă prezența eului liric ale cărui mărci lexico-gramaticale sunt: pronumele și verbele la persoana I sau a II-a, singular și plural, pronume/adjectivele pronominale la persoanele I și a II-a, singular/plural, interjecții, vocative, versuri exclamative sau interogative.
7. Modul principal de expunere este dialogul dramatic.
8. Utilizarea unui limbaj expresiv, plastic, bogat în figuri de stil: epitete, metafore, comparații, repetiții, enumerații, hiperbole, inversiuni, asonanțe, aliterații.
9. Prezența personajelor participante la acțiune.
10. Elementele de versificație/prozodie (vers, strofă, rimă, măsura versurilor);
11. Acțiunea de dezvoltă în jurul conflictului dramatic.

DEMERSUL DIDACTIC

*Prezentați tema pe care ați realizat-o acasă.

*CARE sau PE CARE?

1., Fiica mea a venit acasă cu o colegă care-o ajută la lecții”.

2., Fiica mea a venit acasă cu o colegă pe care-o ajută la lecții”.

*Notează tipul de text (epic, liric sau dramatic) în care regăsești trăsăturile precizate pe fișă. (Anexa 1)

*Ce vă sugerează titlul poeziei? (înainte de a o citi)

*Asociați fiecărui anotimp o trăire pe care o simțiți frecvent în acea perioadă a anului. Motivați alegerea făcută!

*Citiți poezia cu voce tare, apoi în gând.

*Completați organizatorul grafic cu trăsăturile textului liric.

*Realizați:

- un cvintet despre primăvară

- un acrostih

-o descriere obiectivă a primăverii

-o descriere subiectivă despre primăvară

-un simbol al primăverii, precizând semnificația acestuia.

Ascultați, meditați și exprimați ideile pe care le generează un astfel de moment.

Anexa 1: <https://www.youtube.com/watch?v=AgWRnV7pxcM>

Anexa 2: <https://prezi.com/jlypidny-ll7/genul-liric>